

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
pol leta . . . " 28—
četrt leta . . . " 14—
en mesec . . . " 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
za pol leta " " 30—
za četrt leta " " 15—
za en mesec " " 5-50

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročnino po nakaznici.

ce . . .
širok prostor.
30 vin., za večkrat pop.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 19. Telefon šte. 860. Upravištvo je na Marijinem trgu šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Naš boj še ni dobojevan.

Pred največjimi in najodločilnejšimi dogodki stojimo. Vesti, ki prihajajo iz Pariza poročajo enodušno, kako skrajno neprijetno je zavezniškim veselilam, zlasti Franciji in Angliji jugoslovansko-italijansko „vprašanje“ kot nazivajo aliranci pohlep Italijanov po naši zemlji; najraje bi ga menda kar odpravili z dnevnega reda mirovne konference — seveda na račun Jugoslovancov. Reka, jugoslovanska Reka naj se internacionalizira in pride pod angleški protektorat, Trst, Goriška, Primorje, — to vse je menda že izgubljeno; tako vsaj trdijo malodušna poročila. In mi Slovenci — to si moramo priznati — zelo inkliniramo k malodušnosti, zato radi verujemo takim vestem; sklepamo roke na prsih in resigniramo.

Resignacija danes seveda ni na mestu, kot ni na mestu pretiran optimizem. Ker smo Slovenci ginili pod pestjo avstro-germanskega imperijalizma, kako po otročje smo se udajali nadi, da nas mogočni zavezniki, sovrzniki Avstrije in Nemčije, oprostijo tega našega tisočletnega tlačanstva in nam, zvesti svojemu principu pravičnosti in samoodločevanja narodov, pripomorejo do vseh naših pravic v polnem obsegu! Oprostili so nas, a v istem trenutku je zesegla pohlepna italijanska roka polovico naše domovine. To je bilo prvo razočaranje v naši silni veri, prva grenka kaplja v čaši naše radosti; in postali smo malodušni, ker se nam je prvič zazdelo, da iz tujih rok morda ne prejmemo vsega nezasluzenega darila. Manifestirali smo po ulicah, ovenčani s kokardo in trikoloro ter popevali slavospeve velikemu Wilsonu, ki lahko z eno samo kretnjo svoje roke požene Italijana z naših svetih tal. Svoje nade smo stavili v mirovno konferenco, angleški državnik in francoski, gospod Clemenceau, so zadobili v naših očeh nadčloveške poteze univerzalnih duhov z globoko etično zavestjo in plemenito pravicoljubnostjo. In pričel se je svetovni koncert mirovnega posveta. V tem koncertu je vstal gospod Cle-

menceau, češčenec naš in ljubljene Francije, veliki državnik nad zmago in porazom boreče se domovine, ter črtal s tega koncerta kratkomalo vse male narode in odklonil njih sodelovanje. Kako velik je bil gospod Clemenceau, ko je govoril o pravici zatiranih ljudstev, ko je hrabil klonečo zavest svoje v trpljenju preizkušene domovine ter pripovedoval o samoodločbi narodov. In danes? Ni li včasih govor gospoda Clemenceaua rezek in oster, kakor brušeno jeklo pruskega generala?

Danes je več ali manj že vsem očiten razdor, ki je nastal med Wilsonom in Clemenceau-jem, med imperialistično, socialno in nacionalno interesirano Evropo ter med pošteno, neinteresirano Ameriko. Zavezniška Evropa, triumfira v svoji zmagi, vsa v tradicijah svojih socialnih in nacionalnih sil ter v predsodkih svoje diplomacije in na drugi strani Amerika, mlada, brez tradicij, hladna v svojih računih, ki kombinirajo v bodočnost — to je danes slika mirovne konference.

Jugoslovani na tej konferenci državno-pravno nismo priznani, naša diplomacija je eksponent Sroije; Slovenci smo samo del osvobojenega ozemlja avstro-ogrske monarhije. Razočaranja torej dovolj, da postanemo trezni v svojih sodbah, premišljeni v svojih ukrepih in da se predvsem ne udajamo nobenim pretiranim nadam. Jasno je, da nam samo drugi ne pripomorejo do naših pravic nikoli! Vsa usoda tvoje bodočnosti je danes v tvojih rokah, narod slovenski! In če nas doleti najhujše zlo, ta vnebovpijoča krivica, da nas oropajo svete domače zemlje in jo zločinsko raztrgajo na dvoje — potem je v tebi, narod, kako boš odločil! Strnjene so danes naše vrste, sklenjene v mogočen zid proti krivici in nasilju. Ali boš klonil, narod, če bi ti udarila ura najtrše preizkušnje, ko bi eno samo vprašanje bruhnilo iz vseh slovenskih src: kaj zdaj? Ali boš zrel in močan v sebi? Zakaj iz množin nerešenih vprašanj, se vedno ostreje izraža eno samo dejstvo: Naš boj še ni dobojevan.

Severni bratje za trpeče južne brate!

Veličastna manifestacija v Mariboru.

Maribor, 16. marca. Po dopoldanskim, tu sem došlih časniških poročilih glede usode Goriške, Trsta, Istre, Reke in Dalmacije se je spontano na ulicah od Slovenca do Slovence, posebno od strani tu bivajočih slovenskih Primorcev razvila agitacija za protestni shod. Že pred 6. zvečer je bila velika dvorana Narodnega doma natlačeno polna in mnogo ljudi je moralo stati zunaj na stopnicah. Po splošni sodbi je bilo nad 4000 udeležnikov.

Shod je otvoril podpredsednik okrajnega odbora JDS dr. Koderman.

Ne damo se Italijanom pod noge!

Prvi govornik, poverjenik dr. Verstovšek je bil v svojem vsem navzočim globoko v srca segajočem govoru opetovano z naravnost viharim pritrjevanjem prekinjen. Ne le žensstvo, marveč tudi možje so se med govorom jokali, zlasti ko je govornik v pozdravnem nagovoru izjavil: „Tisti časi so minuli, ko se je z nami delalo, kar se je hotelo! Mi naj se damo Italijanom pod noge? Naj poginemo vsi! (Pri teh besedah je nastal tak vihar v dvorani, da je moral govornik prekiniti.) Ko se je razburjenje poglobilo, je govornik nadaljeval: „To nam hočejo dati za tisočletne prestane krivice in to naj bi nam dali tisti veliki narodi, ki so sedaj skozi pet let trdili, da se bore le za pravico malih narodov.“ Govornik je bil zopet prekinjen z viharimi fuj-klici.

Vihar pa je dosegel vrhunec, ko je govornik izjavil: Če nam vzamete te naše brate na sinjem jugu, tedaj organiziramo do zadnjega moža ustajstvo, da vržemo Italijane tja, kamor spadajo. Umirali smo za druge, tem manj se bojimo umreti za naše brate. Ne bomo sami, z nami imamo naše brate Hrvate in osvoboditelje Srbe. (Burni živio-klici.) Ne klonimo! Glavo

kvišku! Kot član deželne vlade pa vas prosim, ohranite mirno kri. Govornik je končno omenjal težkoče, s katerimi se ima boriti naša mirovna delegacija v Parizu, kjer italijanska propaganda onemogočuje, da bi se naše zadeve pojasnile v javnosti. S klicem: Gorje tistim, o katerih bi se doznalo, da z nami barantajo. Ko pride prvi trenutek, vsi na krov! je končal govornik.

Za dr. Verstovškom je nastopil profesor Voglar, kot zastopnik narodnega predstavništva v Belgradu. Tudi njegov poziv „S kako silo bi mi vsi zgrabili za orožje če bi morali braniti svoje ljudi“ je raznel burno odobravanje. Viharno pritrjevanje pa je sledilo izvajanju o namenu tega shoda, da slišijo naše besede naš kralj, naš regent, oni tam v Parizu in naši bratje v Primorju.

General Maister zove!

Ko bi se imele prebrati resolucije, je stopil na oder nepričakovano general Maister z viharimi živio-klici pozdravljen. Generalu se je raz obraz bralo globoko užaljenje, ginjenost in sočutje pod čegar utisom je general tudi v prvem delu svojega govora pojasnjeval, kako smo mi postopali pravično napram Nemcem, katerim nismo osvojili niti ene vasi, dočim so nam Italijani ugrabili kar cele naše najlepše kraje. Govornik se je obrnil s prošnjo do kralja Petra in do regenta Aleksandra ter do zastopništva srbskega naroda, ki naj gre do nami v Pariz, kjer proglasimo tak protest, da ga mora čuti ves svet. (Viharno pritrjevanje.) Govornik je končal: Bog živi kralja Petra! in z besedami: Ko zarožlja moja sablja, sem prepričan, da ne bo nihče tu med nami, ki bi ne šel z menoj v boj za naše brate, v boj za Jugoslavijo!

Zadnje besede so bile skoro vdušene v orkanu svečanega pritrjevanja

VLADIMIR LEVSTIK.

49. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Če bi se sanjalo, revam, nad koga se je skopal v svojem napuhu; Pohlin ni kdorsibodi, on ni kmet kakor Smučiklas, vzlic Buttertopfa in Antonietti. Nihče ga ne ceni v vsej njegovi vrednosti razen edinega prijatelja, ki ga ima, in ta prijatelj je grof Beaupertuis von Künigsbruch, da, brez šale!

»To bi ga morala slišati,« je vzklikal, skakaje po tenkih nogah okrog strmeče polovice, »to bi morala videti, kako se je muzal nad njimi, prifrknjenci, meni pa je stiskal roko... Samo vi, je dejal, vi edini ste človek med to golaznijo; kaj maram za druge, da imam le vas! Po vaših besedah se hočem ravnati, ker vem, da so suho zlato; vi ste moj vodnik, in za vas storim vse... O, velike reči se mi obetajo, dragi moji; Pohlin se ne bo več dolgo skrival v temi. Tudi njemu je napočila ura zveličanja! Zato pa,« je izbruhnil s povzdignjenim glasom, »odlagam od zdaj zanaprej vso ponižnost in stojim z odprtim vizirjem; s ponosom, ki temelji na stoletjih časti!« je dodal, spomnivši se grofove fraze. »Če je napravil Smučiklas iz Tončke Antonietto, si ti odslej Annetta, in konec; če misli on loviti grofa na svojo abotno rahlo in branjevec Grabunec na svojo bahavo zel, so drugi tudi še na svetu, ki uživajo vse drugačen ugled. Videli bomo!«

Stem izzivalnim vzklikom je ustavil oči na presenečeni hčeri, ki je le napol razumela pomen očetovih besedi.

»O, nič ne zardevaj, dete moje, saj nimaš počemu; tvoj oče ve, kar ve. Po grofovih lastnih besedah sklepam zanesljivo, da me poprosi lepega dne za tvojo roko. Obožujem jo, mi je dejal, zakaj vzgojili ste jo tako, da ji ni para na celem svetu, kaj neki v tem zakrknjenem gnezdu, ki niti ni vredno njenih stopinj! Zato pa glej, da se boš vedla temu primerno; bodi prijazna ž njim, zakaj mož je fina duša in ne mara z besedo takoj na dan, kakor tukajšnji rovtarji. Takšna je moja volja, razumeš? Pri nas bomo gledali zdaj na uspeh, da veš, Annetta... Kaj se spakuješ tako zaničljivo?« je zavreščal mahoma. »Ime, praviš, da ti ni povšeči? O, vem, da si Urša in zarobljen štor; ves najin nesrečni zakon je priča tega! Ampak jaz ti ukažem, in mir besedi! — Pa ti,« se je obrnil k hčeri, »čemu se cmeriš? Ne maraš biti grofica, kaj? Rajša bi bila gospa Križajeva in hodila z jerbasom na trg kakor vsaka plebejka? Ne boš; tvoj oče je dal takorekoč že besedo. Sic volo, sic inbeo, sit pro ratione voluntas!«

»Za božjo voljo!« je zastokala gospa Annetta in prepadeno sklenila roke. Poznala je ogromni delež fantazije v vseh Pohlinovih pridigah in računala približno, koliko se mu blede in koliko je dejstva; prav zato pa se je resno zbala za njegovo pamet. »Ali te ni več sram? Naju dve spraviš v javno zasramo-

vanje, sebe pa — že veš, kam! Če si ti oče, sem jaz mati; smešenja in zvodničenja ne trpim!«

Humanist je v prvem hipu okamenel, ko je slišal glas upora; pravzaprav pa je bil čakal nanj. Oči so se mu zablisnile kakor tigru; njegova usta so se izpremenila v rjoveče žrelo z rumenimi črkami, njegova roka z opiljenimi nohti v krvoločno zversko šapo. Sladostrastno je odložil baronskega sinu in omikanega človeka ter pretepel ženo in hčer tako spretno in temeljito, da bi ga bil priznal vsak plebejec za dovršenega mojstra. Dom klasičnih muz se je izpremenil v vnanjo temo, kjer je bil jok in škripanje z zobmi; zadovoljen s seboj, je pograbil profesor klobuk in prijel za kljuko.

»To je gospodska pest!« se je obrnil na pragu, spomnivši se, da je pozabil zaključiti prizor. »To ni pokorna kmetška dlan, to je roka vladajočih...«

Do pozne noči je sedel v gostilni, zalivaše dobre vesti in koristna dejanja današnjega dne z mnogobrojnimi požirki starine ter ugibaje, kako bi najlepše iznenadil svet z odkritjem svojega zlahtnega pokolenja. Ko se je vračal, so plesale plinovke liki večje. fronte hiš so se zgrinjale in grmadile druga na drugo, in vsa Gorenjska ulica je bila njegovi vijugasti hoji en sam goljušiv trotoar. Še sreča, da je prišel hišnik Martin s podobnega izleta: našel je gospodarja klečečega na pragu, s ključem v roki in z glavo med koleni.

(Dolje.)

Za generalom se je oglasil tudi njegov adjutant nadporočnik Cigoj, rodom iz Gorice, ki je v imenu prizadetih goriških bratov izrekel iskreno zahvalo za ta veličasten protest. Oni, ki netijo iskre bodo doživeli ogenj. Ko nam zasije svoboda, tedaj bratje nasvidenje. (Burno odobravanje.)

Dr. Lipolt je prečital soglasno sprejeto resolucijo. Vesti, da se nam hoče vzeti našo Goriško, Trst, Istro in Dalmacijo in da se hoče jugoslovansko Reko internacionalizirati, so nas skrajno razburile. Ves Maribor in vsa naša severna meja protestira z ogorčenjem proti takemu nasilju, ki ne bo prineslo svetu zaželenega miru in nas tira v obup. Naša zemlja nam je sveta. Stojimo vsi kakor en mož za zadnjo našo vasico. Veliki principi

samoodločbe in osvobojenja do sedaj brezpravnih narodov, ne smejo postati prazne fraze. S temi principi stojimo in pademo ter jih hočemo braniti do zadnje kaplje svoje krvi. Pozivljamo belgajsko in našo delegacijo v Parizu, da prepreči to nasilje in apeliramo na pravico ljube in vest vsega kulturnega sveta, da da pravici zahtevano zadoščenje.

Po resoluciji je sklicatelj dr. Koderman še enkrat pozval navzoče naj to manifestacijo mirno končajo brez izgrediv na ulici. Ko se je shod že razhajal, je stopil na oder neki srbski častnik, ki se je v daljšem govoru izjavil solidarnim z našim protestom. Množica je po zaključitvi shoda navdušeno odpela „Lepa naša domovina“.

Ponovne manifestacije v Celju.

Celje, 17. marca. (Izv. por.) O včerajšnjem impozantnem protestnem shodu še naslednje podrobnosti. Za jugoslovanski irredentski sklad smo nabrali tekom 10 minut znesek 1500 K. Protestni shod je obiskalo nad 2000 oseb. Dvorana v Narodnem domu je bila nabito polna. Po shodu se je po glavnih mestnih ulicah razvil veličasten manifestacijski obhod. Množica, pevajoča jugoslovanske narodne himne, je v sveti jezi in ogorčenju vikala: „Dol z Italijo! — Proč z londonskim paktom!“

Na shodu so vsi govorniki poudarjali, da ne odnehamo od svojih pravic, da mi steer nočemo vojske, toda žive raztelesiti se ne damo pod nobeno ceno. Ali vsi ujedinjeni ali smrt!

Ko je istrski poslanec Sancin zaklical dvorani: „Oborožite nas!“, je navdušenje doseglo vrhunec. Dvorana se je tresla aplavza.

Celje, 17. marca. (Izv. por.) Na včerajšnjem protestnem shodu je železničar Brezovšek imenom soci-

jalno-demokratske stranke izjavil, da so jugoslovanski socialisti v boju proti pchlepnu italijanskemu imperijalizmu solidarni z drugimi strankami.

Celje, 17. marca. (Izv. poročilo.) Zanimivo je, da so se protestnega shoda korporativno udeležili tudi člani državne policije, po večini trpeči begunci iz zasedenega ozemlja. Prikorakali so na shod z jugoslovansko trikoloro s črnim florom in na vrhu z golim bodalom.

Celjski Nemci.

Celje, 17. marca. (Izv. poročilo.) Pri prvih vesteh so se Nemci nam nasmehovali, ali postalo jih je strah pred našo odločnostjo in jekleno voljo, ko so videli, da se manifestacije razvijajo v najlapsešem redu in miru.

Celje, 17. marca. (Izv. poročilo.) Današnja poročila „Jugoslavije“ so vplivala pomirjevalno. Na večer je dijašvo priredilo spontane manifestacije za ujedinenje, katerim se je pridružilo tudi drugo prebivalstvo.

Prestolni govor.

Gospodje narodni predstavniki!

V imenu njegovega veličanstva našega kralja Petra I. pozdravljam vas in v vas ves naš narod, ki ga danes predstavljamo. Pozdravljam vse brate slavnega imena: srbskega, hrvatskega, slovenskega.

Z vsemi vami delim neomejeno radost, da nam je najvišja previdnost dovolila doživeti dan, ko se prvičkrat v svojem dolgem zgodovinskem življenju vzpenjamo tudi v svoji zavesti do sreče, da započnemo v enem samem državnem zboru, v enem samem narodnem predstavništvu kot nezavisni gospodarji svoje usode s plemenitim sodelovanjem krone in naroda delo v dobrobit naše lepe ujedinjene domovine in vseh njenih sinov in hčera.

Iz česa je zrastel prvi hren.

Šla sta nekega dne Gospod in sv. Peter po svetu. Solnce je pripekalo, zemlja je žarela, popotnika sta bila utrujena. Kar prideta do lepega vrta. Krasno drevje je stalo ob ograji, je molelo veje čez ograjo in senčilo travo ob vrtu, da je bila v primeri z razbeljenim cestnim prahom hladna, kakor studenčnica v primeri s kropom.

„Ko bi si tukaj odpočila, o Gospod!“ je prosil Peter, ki je že komaj vzdigoval noge in komaj dihal, tako sta ga dušila vročina in cestni prah.

„Pa dajva“, je privolil Gospod, in Peter je že po dolgem ležal v travi. Tudi Gospod je legel.

Na vrtu pa je plela kmetica. Videla je tujca, ko sta prišla po cesti in kako sta legla v njeno travo. Žena pa je bila skopulja, navrh zelo togotna in jezičljiva. Hudo se ji je smilila lepa sočnata trava, ki sta se tujca, posebno starejši, pretegovala po nji. Hudo jo je tudi peklo, da mora

ona delati, krepka možakarja pa le-nuharita v senci. Najprej v zavistnih mislih, se je kmalu obregnila ob popotnika tudi z besedami. Jezila se je in jezikala, kaj da kradata Bogu dan, ko pošteni ljudje delajo in se vlečejo za vsakdanji kruhek za žive in mrtve.

Gospod je potrpežljivo molčal. In ker ni izpregovoril Gospod, je molčal tudi Peter, dasi je hudo vrelo v njem. Ko pa ženska piskura le ni utihnila, pravi Gospod:

„Peter, sin Jonov, vstani, idi in odreži klepetulji jezik!“

Peter uboga in stori, kakor mu je velel Gospod.

Učenik pravi dalje: „Peter, sin Jonov, zagrebi jezik v gredo, z ostrino navzdol!“

Peter je takoj in rad storil. Potem sta odšla.

Čez leto in dan pa prideta Gospod in Peter spet po isti poti. Peter vrta že ni več poznal, tudi na jezično ženo in njen zakopani jezik je ob obilici dogodkov in čudežev že pozabil.

Pa mu pravi Gospod: „Peter, sin Jonov, ali se še spominjaš, kako naju je leto osorej tukaj zmerjala posest-

narod s tremi imeni, a z jedno željo, jedno misljo, jedno voljo.“

Z zadovoljstvom in z zahvalo omenjamo tolnače te volje in izvršilce tega čina: odposlanstvo Narodnega Veča in odloke Vojvodinske Narodne Skupščine za naš narod v prejšnji avstro-ogrski monarhiji, Narodno skupščino kraljevine Srbije, in veliko Narodno Skupščino kraljevine Črne Gore. Njihove odloke in moj vladarski odziv so z neizmerno radostjo sprejeli Sarajevo kakor Belgrad, Zagreb kakor Novi Sad, Ljubljana in Cetinje, Split in Skoplje.

A še z mnogo več nego radostjo. Našo slovo so dokazali mir in dostojanstvo prebivalstva za ves čas, od katerega naprej mu caruje svoboda do današnjega dne. Tako je to tudi moralo biti, četudi je naš narod moral in še mora izdržati težka izkustva, ker mu na več mestih komaj od sovražnika osvobojeni narodni teritorij drži drug tujec. Če bi to bilo drugače, bi se bili mi pokazali manj dostojne onih dragocenih žrtev, pri-nešenih na oltar osvobojenja in ujedinenju.

Misel na te svete žrteve naj tudi nas in naše potomce spremlja pri vsakem delu in nas opominja, da ne krenemo nikdar s pravega pota. Ugasnili bodo vekovi in mi se ne bomo mogli oddolžiti onim vojskam naših junakov in mučnikov, ki so padli v brambi domovine in ki so ustvarili njene velike misli. Velike so in drage bile te žrteve.

Hvala in slava vsem znanim in neznanim, ki so zasuli s svojimi svetimi grobovi naša brda in doline in pokrili s svojimi kostmi morske globine in bojišče širom celega sveta. Oni bodo učili tudi najpoznejše naše vnuke, kako je treba služiti domovini in kako se utisne velika doba v spomin ljudstva. Zajedno s spominom na njih je zarezana v moje srce misel na vojskovodje, oficirje in vojake, vse zavezniške sile na kopnem in na morju na našem iztoku; ti so s premagovanjem samega sebe prenašali vse napore, dokler niso zajedno z nami povrnilo svetu svobodo, ki je bila ogrožena za nje in za nas. Slava tudi nepreglednim armadam njihovih vojnih drugov, velikemu zavetju ljudskih pravic in svobode, ki so človeštvu zagotovila ogrožena prava neodvisnega življenja. Hvala vsem zavezničkim vladam in narodom, ki so viteško stopili z nami v to zavezniško borbo in v njej zmagali.

Osnovano se nadejam, da bodo isto brige, ki so jo zavezniški stalno izkazovali moji hrabri vojski, pokazali tudi pri svojih odločbah in na mirovnem kongresu narodu in zemlji, ki je to vojsko vzgojila in jo pokazala takšno, kakršna je. Ona ista neomajna vernost, ki nas je oddelkovala v drugih izkušnjah in ki ni dopuščala, da nas svlada grenka sumnja in ledeni obup, mora biti

jamstvo vsem, da bo v svojih pravih zahtevah zadovoljena Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev na evropskem iztoku vedno in jedini prvi čuvaj interesov in načel pravice in svobode, ki so tako sveti velikim duhom zavezniških narodov.

In če smo tudi po ujedinenju majhni v razmerju z veličino naših velikih zaveznikov, verujemo, da se ne bo po tem razmerju merila velikest naše pravice. V tem uverjenju se upravičeno nadejamo, da se nam ne bo odmerilo ono, kakor se je po neki zmedenosti ali pod pritiskom prošlosti odločevalo o nas a brez nas.

Mi ne iščemo od nikogar nikakršnih žrtev. Mi zahtevamo edino ono, kar bo prineslo dobro ne samo nam, nego tudi predstavnikom zvez okrog nas in kar bo nam in vsakemu drugemu prištedilo mnogo gorja in bodočim pokolenjem mnogo izkustva. Mi se nadejamo, da bodo naše plemenite zavezničke napram nam vodila samo načela, ki so jih v času, ko so se odločili za kongres, sami javno vnaprej proglasili in predpisali. Mi ne zahtevamo ničesar, kar ni pravica, ker ne zahtevamo ničesar kar bi nam bilo tuje. Mi hočemo, da se dopusti našim bratom in drugemu prebivalstvu, ki živi zajedno z njimi v naši narodni hiši, da sami slobodno odločijo o svoji usodi.

Gospoda narodni predstavniki!

Nadejam se, da bo tudi Narodno predstavništvo doprineslo, da se vprašanja naše bodočnosti razpravijo na velikem kongresu na korist naše narodne stvari.

Mnogi in težki zadatki stoje pred vami. Bodočnost pričakuje od vas, da opreznost, ampak brez obotavljanja pripravljate in izgrajujete najpotrebnejše nam dele naše nove državne zgradbe; sedanjost nestrpljivo gleda v vas, da zalečite težke rane, ki jih je neprijatelj zadal in da počnete kar najbolj skoraj in nevzdržno z lomljenjem železnih okov, ki jih je tuji sistem še zapustil pri nas. Nadejam se, da boste v parlamentarnem soglasju z mojo vlado složno in odlično svladali goleme težkoč, ki so se zvalile pred nas takoj pri vstopu v naše novo državno in narodno življenje. Nadejam se, da bo tudi v tem pogledu imelo vaše delo velik pomen posebno ker v izobilju poslov, ki so doslej čakali na takšno Narodno predstavništvo.

Posebno naglašam nujnost potrebe, da se poljedelce po tisočletnem težkem životarenju oslobodi vezi, ki ga še sedaj delajo odvisnega od velikega lastnika zemlje, ki jo pa on obdeluje, in da postane gospodar grude, ki jo kvasi z svojim znojem. Bratsvo, ki nas spaja vse za jedno in družabna pravica, ki nas mora voditi, ter veliki državni interes, za katerega se moramo brigati, zahtevajo, da se te odločitve ne odlagajo. Tako isto, kakor je svobodni in gospodarsko samostojni seljak v kraljevini Srbiji tako primerno razvil svojo društveno, vojaško in mo-

nica tega vrta?“

Zdaj se je Peter domislil in je priznal: „Spominjam se, o Učenik.“ „In več li, kje si zakopal tisti strupeni jezik?“

„Vem, o Učenik.“

„Idi in poglej, ali je še tam.“

Peter je ubogal in šel.

„O Gospod, cel grm zelenjave raste na mestu, kjer sem ga zakopal.“

„Primi liste in izpuli!“

Peter je prijel z obema rokama in je izpulil.

„Kako dolg koren, o Gospod!“

„Ostrži ga!“

Peter je vzel nožič iz plašča in je strgal. Ščemeč vonj mu je udarjal v nos, in v oči so mu silile solze.

„Čudno korenje!“ je premišljeval sam pri sebi, „je li mogoče, da je to zrastle iz tistega gibčnega jezika?“

„Si li ostrgal, Peter, sin Jonov?“

„Sem, o Gospod.“

„Odreži zdaj in jej!“

Peter je odrezal, a ne prevelikega kosa. Dejal je v usta in pričel žvečiti. Čudno neprijetno se mu je kremžil suhi obraz. Ni še žvečil dolgo, so mu že polzele po licih debele

solze. Glasno je kihnil in izpljunil, češ:

„Gospod, usmili se me, ne morem. Kaj je to vendar za vražji koren, ki je zrastle iz tistega špičastega jezika?“

„Hren“, je s stihim smehljajem odgovoril Gospod. Ks. M.

NEDIN STERAD:

Prijatelju.

(Ks. M.)

Brez luči duša moja hrepenela po solnčni sreči v bridki je samoči, v trpljenju in prevare trpki zmoči najlepše dni mladosti preživela.

Kako po miru vedno koprnela na težki je življenja krivi poti! Obupa vdala temni se grehoti, nesreče pesem tožno je zapela . . .

Tedaj ob Tvoji vzdignil sem se roki — in videl cesti sem kot svet široki: resnice in življenja jasen svit

nad njima blestel je kot zlata nit . . . In nove sreče vir in cilj visoki v neskončni zarji videl sem odkrit.

ralno silo, tako naj postane njegov brat širom celega kraljestva v svoji sreči neomajni temelj, na katerem bo naša država brez škode pričakala in zavladovala vsako burjo časa in dogodkov, ki bi jih doživela v bodočnosti.

V istem smislu je potrebno, da se dosedanj plodovi notranjega razvoja, ki so Srbiji stekli zasluženi glas v celem našem narodu, čim prej presadijo na vso ostalo državno oblast z začasno ustavo, po kateri bomo vladali in upravljali, dokler ne bo Velika Narodna Skupščina kot ustavotvorno telo izdelala končnih temeljnih zakonov našega kraljestva.

Briga za naše invalide in vojščake ne sme popustiti niti en hip ne pri moji vladi ne pri vas. Tako sem prepričan.

Moja vlada bo vam, gospoda poslanci, predložila v oceno in odobrenje tudi druge predloge, ki zahtevajo sedanji trenutki, da se proučijo in zakonijo, da bi se zemlja prej ko mogoče vzdignila, obnovila in za gospodarstvo in kulturo osvobodila. — Živili vsi moji zvesti Srbi, Hrvati in Slovenci!

Pod italijanskim jarmom.

Kako farbajo svet . . . ?

Trst, 16. marca. (Izv. por.) Italijanski listi so poročali svetu spet pretresljiv dogodek, da so v Poreču manifestirali za italijansko Dalmacijo. Na podlagi te svečane manifestacije seveda ni o italijanstvu Dalmacije nikakega dvoma več. Trumbić naj se kar skrije s svojo statistiko. Porečani so sklenili, da je Dalmacija italijanska in tu odpade vsaka druga diskusija. Mirovna konferenca se mora ukloniti.

Vendar pustimo šalo na strani. Iz Motovuna pa javljajo: Neki Grzečič poturica iz Pazina je držal na kmete iz okolice hrvatski govor, v katerem je povdarjal, kako srečo je narod doživel, ker je prišel pod Italijo. V svojem govoru je napadal in žalil Hrvate. Prisotni narod se je razbesnil, strgal sliko Viktorja Emanuela, ki so mu jo razdelili ter demonstrativno zapustil zborovanje. Italijanski listi pa so potem poročali o uspehi italijanski manifestaciji. Tako varajo Italijani široki svet, ki jim žalibog le prepogosto nasede.

Umirajoči . . .

„Narodna politika“ priobčuje sledeči dopis iz zapadne Istre: Umiramo! Ali pojmite, kaj more občutiti človek, ki umira? Zakaj smo se mučili, čemu delali? Premagali smo sovražnika, pognali ga v mesto in prep vsake mestna vrata postavili stražo. Obkolili smo tudi Poreč, ki je trepetal pred našo močjo. Zidovi Vrsarja so se tresli, ker jim je oslabil temelj. Povalile so naše čete v Višnjan, ki se je tresel. Močna roka Vele Jože je zrahljala motovunsko trdnjavo. A danes? Danes plačemo kakor šibkotna deteta. Oh Jadran, Jadran naš mili, kam gre tvoja moč? Ne bučiš več, ker so ti verige pretežke. Plakaj, plakaj, ker tvoj rod tlači težka mora! Oh, zakaj nas mori težka usoda? Umiramo. Umirajoči prosimo za bolj srečo svojih svobodnih bratov. Umiramo. Umirajoči preklinjamo, preklinjamo izdajce naroda. Umiramo. Morituri vos salutant. Umirajoči vas pozdravljajo.

Gabriele D'Annunzio Goričanom in naš odgovor.

pi Gorica, 17. marca. (PP) D'Annunzio je poslal goriški podružnici društva „Trento e Trieste“, ki mu je poklonila umetniško izdelan pergament z „gorkim pozdravom in neštevilnimi podpisi meščanov“ sledeč odgovor:

Mojim Goričanom!

Ta lepa italijanska imena meščanov, ki so mi s priprostim pozdravom poklonili največji dar, ta imena, zbrana

v teh straneh, zvezanih z ljubeznijo rokodelca, ki se zdi, da slovesno odvarja delo novih furlanskih korporacij, berem in jih pobožno recitiram, eno za drugim, kot da bi bila litanije Svete Gorice, rešene Mučenice!

Najdem Vincieja, Gasparija, Michelija, Venierja, imena intimnega zvoka in obraz Svete Gorice, italijanski, kakor oni svete in globoke sence, se mi prikaže na vrhu treh heraldičnih stolpov, ne pod grofovsko krono, ampak pod živordečim vencem, ki so ga spletili vojaki s Krasa v poletju plamena in krvi.

Imel sem že v rokah star pečat latinskega mesta, ki je imelo v varstvu relikvije Ogleja. Bil je iz vžganega železa. In so bila v trdnjavi z zobčastim nadzidkom vrata, ki jo je že pred časom posvetila usoda neustrašni ljubezni, ki hodi danes skozi njo.

Ne bojte se danes znova pečatiti z istim vtiskom vaše italijanstvo, vašo plemenitost, obe starodavni in trdni.

Eden Vaših je napisal z ozirom na ljubezen, ki pride in se ne oddalji več, pod sliko vrat izrek: „Ingressus et non regressus.“

Sodrgo divjih kmetov, ki ne jenja zavijati rokavov in razsajati, govorimo latinski! Gabriele D'Annunzio.

Član te sodrge divjih kmetov je pripisal temu pesniškemu pismu sledeče vrstice:

Ne boj se, D'Annunzio! Predno se bo tvoja sodrga do dobra navadila pečatiti svoje italijanstvo in plemenitost s častljivim, v železo vžganim pečatom, predno bo svoj „latinski“ govor govorila do konca, ne bomo več vihali rokavov in razsajali, ampak bomo govorili s takim jugoslovanskim povdankom, da bodo vsi Tvoji Bombigi, Marussigi, Podberssigi, Planinsichi in Cociancichi, imena latinskega zvoka, ki jih sedaj tako pobožno recitira, zbežali kot svete in globoke sence skozi vrata naše Gorice, kjer bo počival na vrhu treh heraldičnih stolpov jugoslovanski grb in blestel napis: „Odšli ste in se ne vrnete nikoli več.“

Političen pregled.

p Kazen izdajalcu. Rimska „Tribuna“ napada srbske dijake, ki so hoteli po zaslugi kaznovati srbskega tehnika Aleksića, ker je ta v rimskem Augusteu zavzemal glede Dalmacije Italiji prijazno stališče. List zahteva, da se srbske dijake kar najhitreje izžene iz Italije in jih pošlje nazaj na Balkan. Naposled kritizira srbsko vladu, ki je Aleksiću odvzela državno podporo in tudi ni dovolila njegovi rodbini, da bi mu pošiljala denarnih sredstev, kazen, ki jo je pač ta izdajalec popolnoma zasluži.

p „Tribuna“ o demonstracijah v Ljubljani proti Hrvatim. „Tribuna“ je priobčila zopet novo laž o velikanskih demonstracijah v Ljubljani proti Hrvatim radi nezadostne aprovizacije. Ta list je, kar se iznajdljivosti tiče, pač prvi med vsemi italijanskimi listi. Ljubljansko prebivalstvo je baje grozno razburjeno radi silnega pomanjkanja živill, tako n. pr. Ljubljana nima nobene moke več, vlada nima denarnih sredstev, ker nihče ne plačuje davkov itd. Če skrbi Italijane tako prehrana Jugoslavije in posebno Slovenije, zakaj pa italijanska vlada ne pušča ameriškanih živill iz Trsta v slovenske kraje?

dn Cenzura in ljubljanski dop. urad. SHS cenzura v Mariboru je zaplenila v „Mariborskem Delavcu“ poročilo lj. dop. urada, ki je poročal, da so imeli graški Nemci v Gradcu zborovanje, na katerem je mariborski Nemec Suppanetz izjavil, da pride prej ali slej do razdružitve nemške in jugoslovanske socijalne demokracije in da ne kaže v Mariboru nadaljevati dose-danje uporne politike od strani nem-

skih železničarjev. Tudi je povdarjal, da se Nemcem v Mariboru pod sedanjo vlado veliko bolje godi nego onim v Gradcu — Tako delovanje SHS cenzure ni samo avstrijsko, ampak je celo škodljivo in nikakor ni v interesu naše države.

Dopisi.

d Maribor. „Napreju“ v odgovor. V št. 57. prinaša „Napreju“ že v drugič članek naperjen proti „Mariborskemu Delavcu“ oziroma prizadetim osebam. Kot najbolje prizadet moram gospodom okoli „Napreja“ dati sledeča pojasnila. Dne 15. nov. 1918 se je sestel konzorcij iz petih oseb. Ustanovnika lista sva bila pa pravzaprav le moj brat dr. Slavko Weixl in jaz. Jaz sem se zavezal list začasno financirati, ker se je vendar takrat sklenilo, takoj začeti z nabiranjem podpore, da se list kot tak zasigura. Začela se je takrat res majhna agitacija za list in kolikor sem šele pozneje izvedel, se je tudi nabrala neka vsota. A kje je ta znesek ostal, to morajo gotovo drugi gospodje konzorcija najbolje vedeti, čeravno sem imel le jaz pravico zbirati vse dohodke. Na ta način se je celo tudi od zato nepoblaščenih oseb pobiralo za oglase. Uvidel sem takoj, da list na ta način ne pride do obstanka. Med tem časom pa je bil še tudi naš plačan urednik dalje kot 14 dni odsoten tako, da sem moral še sam celo uredniška dela opravljati. Sklenil sem toraj list opustiti, oziroma tega za nadalje ne več financirati, ampak odstopiti list dotičnemu, ki mi povrne deficit. Čez nekaj časa nato je prišel g. profesor Favaj ter se izrazil, da list prevzame JSDS. Vprašal sem pod katerimi pogoji. Ta je sestavil sledečo zahtevo: List moramo takoj začeti izdajati na štirih straneh ter nabrati za celo stran inseratov, da se na ta način poplača deficit in ko bode aktiven, ga prevzame stranka kot svoje glasilo. Na to sem se izrazil, da takih pogojev dosedaj še pri pameti zdravega tigovca ne sprejemem. List odstopim le in vsakomur, kdor mi pri prevzetju lista izplača tudi takoj nastali deficit. Priča vsega tega pogovora bivši urednik gosp. Leskovar. Pod temi pogoji, ki so se mi stavili koncem prosinca, sem čakal še dalje. Ker JSDS. ni več prišla z drugimi spremljivimi pogoji, sem koncem svečana t. l. odstopil „Maribor. Delavca“ JSDS., ki mi je takoj izplačala v poravnavi deficit v znesku 2.000 kron. A to, kar omenja „Napreju“, ni bila nobena čfutska kupčija, ampak za mojo osebo prav slaba kupčija, kar kaže dejstvo, da imam v celem brez upravniskih stroškov, katere sem vodil ves čas z mojim trgovskim objemom brezplačno, 2.700 K deficita. Kakor sem celo pozneje izvedel, se je g. Kristan ob priliki, ko je bil v Mariboru, celo izrazil nasproti g. dr. Kodermanu, da JSDS. sploh ni bila voljna lista prevzeti. In tako je bilo gotovo tudi vsem drugim trezno mislečim gospodom JSDS. v tem oziru vse eno. Napad se torej vrši le od ene osebe v Mariboru, ki na drug način ne ve izpustiti svoje jeze.

Vilko Weixl.

d Iz Celja. Prve mesece po preobratu smo imeli mesa v ogromnem izobilju, danes pa trpimo že tako pomanjkanje, da je težko popisati. Brez očitkov na katerokoli stran stavimo imenom hudo prizadetih krogov delavskih in uradniških vprašanje, če bi se ne dala omejiti dajatev mesa raznim mogočnim mestnim mesarjem-gostilničarjem in bi se njih oddajo mesa postavilo pod uradno kontrolo. V gostilnah dobiš mesa vedno dovolj, saj mesar gleda najprej na svojo gostilno. In kdo konsumira to meso po gostilnah: bogataši, ki ga lahko plačujejo po tihih višjih cenah, kmetje, ki imajo doma polne shrambe svinjine, polna dvorišča kureline, mleko, jajca in jim kruha tudi ne manjka. Ako je res tako pomanjkanje mesa, bi se po naših mislih že še našla oblast, ki bi določila, za koga se sme po gostilnah meso izkuhavati in za drag denar

prodajati. Ali res hočemo mirno prepuščati, da se vojni milijonarji, mesarji-gostilničarji bogatijo še naprej? Ne zavidamo jih preveč za papir, gre nam za prehrano tisočev naših ljudi, ki nimajo na kupe tega papirja, živeti pa vendar morajo. Pripravlja pa se vihar, ki bo s temi nemškutarskimi mestnimi milijonarji vred podrli tudi več sladkih obrazov, ki se ne morejo ločiti od ljudi, ki zaničujejo naš narod in pijejo kri srednjih in malih stanov ter so edinole v izsesavanju tako nam kakor svojim podrepanikom jednako-pravni. Tu čaka tudi socijalistično organizacijo delo, ki bo bolj socijalno, kot pavšalno zmerjanje čez narodnjake.

d Ptuj. Na povabilo Slov. pev-skega društva v Ptuj priredita priznani umetnici gospa Pavla Lovšetova (koncertna pevka) in gđ. Dana Koberleja (koncertna pianistka) v sredo, dne 19. sušca t. l. ob 8. zvečer v prostorih mestnega gledališča koncert z zelo zanimivim sporedom.

Glavna skupščina članov in zaupnikov vsestrokovnega združenja Narodno-socijalne zveze.

V nedeljo ob 3. uri popoldne je predsednik otvoril glavno skupščino ter pozdravil zbrane zastopnike podružnic N. S. Z., ki so prišli da čujejo uspeh dela ter da poročajo o zastopstvu oziroma podružnicah. Omenil je iz Švice došle še nepotrjene vrsti, da je izgubljen naš Trst, naša Gorica, naša Istra in da pojde slovenski delavec prvi v boj, za naše pravice. Nato razpravlja 8 urni delavnik, ki je bil zahteva celega slovenskega delavstva ter centralno kakor pokrajinsko vlado, ki bosta imeli dela dovelj, če jima bode pred očmi socijalno delo delavstva. Pozdravlja gibanje uradnikov denarnih zavodov, kojih težnje bo N. S. Z. gotovo zvesto podpirala. Razmotrival je o aprovizacijskemu vprašanju ter poda besedo tajniku I. Tavčarju, ki je poročal o delavskem strokovnem gibanju. Omenil je med drugim, kako skrajno potrebna bi bila ustanovitev delavskih zbornic, v katerih bi se zagovarjalo delavski interesi, kot enotna zakonodaja, razne podpore, potrebne socijalne reforme glede dela žen, otrok i. dr. Povdarja, da je državna posredovalnica za delo, nedostajna, ter da jo je treba razširiti, kakor tudi povišati brezposelne podpore, ker delavec ni kriv če danes ne dobi službe. Predlaga, da se nastavijo predvsem v domovini domači ljudje, zato se naj pokliče slovensko delavstvo iz Westfalije in Amerike.

Napada internacionalo socijalnih demokratov in konča, da mora danes z nacionalno mislijo zmagati senj N. S. Z. — Kot tretja točka glavne skupščine je bila določena socijalna zakonodaja in politika, o kateri je poročal dr. Vladimir Ravnihar, ki pravi, da naj socijalizem in njegova zakonodaja preobrazuje vse naše javno in zasebno življenje; kdaj pride do popolne socijalne pravičnosti se ne ve, a gotovo je, da pride. Nato razloži pomen besede socijalizem ter naziv „špartakovci“, katerega so si nadejali nemški boljševiki — po vstaji sužnjev — gladiator Špartakus. Socijalna misel, ki je v dobi reformacije v naših krajih liki vulkan izbruhnila na dan, ko se je pričel socijalni boj proti razuzdanostim v katoliški cerkvi, ko so se delali veliki dobički s prodajo odpustkov — takrat smo bili tudi mi Slovenci udeleženi pri tem socijalnem boju, kar priča preostanek protestantov v Zilski dolini in prekmurski Slovenci. Drug tak izbruh so bili kmečki upori (punti), ki kažejo velikansko življensko silo, kjer hoče neuk kmet, brez vodstva razrušiti jarem, ki ga tlači. Vse to se je nakako do francoske revolucije s katero se prične socijalna zakonodaja, katere se je prvi lotil Napoleon, ki pa je nosila še vse znake rimskega prava. Potem je postajal tempo hitrejši do leta 1848.

(Dalje prihodnjic.)

Slovenci, Jugoslovani! Zbirajte za jugoslovanski irredentski sklad!

Dnevne vesti.

dn Tujci in naši ljudje. Ta-le pogovor sem slišal v vlaku: Če pride v Ljubljano Gorican, je — tujec. Če pride Štajerc, je — tujec. Če pride Korošec, je — tujec. Če pride Čeh, je — dvakrat tujec. Če pa pride Nemec, je — naš človek. Ali je to resnica, bo vedela menda najbolj naša deželna vlada.

dn Ententni generali v Ljubljani. Izmed štirih generalov, ki jih je pariški najvišji vojni svet delegiral, da preiščejo takozvani ljubljanski in zaloški dogodek, so dospeli v Ljubljano že ameriški general Treat, angleški general Gordon in francoski general Savy. Do sedaj italijanskega generala Segreja, ki je bil v to ententno komisijo delegiran kot zastopnik Italije, še ni iz neznanih vzrokov v Ljubljano.

dn Poziv na javnost. Komanda Dravske divizijske oblasti namerava ustanoviti na koroški fronti več „vojaških čitalnic“, katerih namen bi bil, vojaštvo moralno povzdigniti in mu nuditi priliko, da se ob prostem času z dobrim slovenskim čtivom izobrazuje. Prosimo vse narodno čuteče občinstvo, da nam da v to svrhu čim več slovenskih knjig brezplačno na razpolago. Knjige naj se izvolijo poslati na: Komando Dravske divizijske oblasti, Ljubljana.

dn Kaj pa to? Zastopništvo zunanjih zadev Nemške Avstrije v Ljubljani ima v rabi štampilje, na katerih je označeno mesto Ljubljana z nemško spakedrango „Laibach“. — Ali ne bi mogla naša vlada povedati fem gospodom, da „Laibach“ ne eksistira več, marveč samo Ljubljana?

dn Mariborski knezoškofijski ordinarijat zahteva od duhovščine, naj vse dopise, ki mu jih pošilja, naslavlja z uvodno besedo prečastiti; uradni dopis pa se mora začeti tako-le: preponižno podpisani n. z. n. (prosi)... Vprašamo kn.-šk. mariborski ordinarijat, ali se mu še zdi ta uradni slog umesten, ko so že vsi drugi odpravili kričeče titulature? Ali še ne bo zavel demokratičen duh v škofijski pisarni? Hkrati pa opominimo, da vsebuje naslov prečastiti neko ironijo; zakaj beseda prečastiti nehoti znači, da se urad ali oseba, ki se ž njo naslavlja preveč, čez potrebo časti; beseda preponižno pa hoče reči, da se podpisani preveč čez mero ponižuje. — X. Y.

dn Judežev plačilo. Sedaj, ko smo prišli do dobe, v kateri vlada volja naroda, stopimo na dan in resnično zavladajmo z našo voljo. Sedaj, ko nam hočejo še nadalje izplačevati doklade za hrabrostne svetinje, izjavimo vsi kakor en moč: „Ne sprejememo jih!“ — Ali ne čutiš izdajstva, ko prejmeš Judežev groše, ki ti kličejo v spomin krivice, ki si jih storil svoji domovini? Ali te ne peče v dno duše, ko podajaš roko bratu osvoboditelju in z isto roko sega še vedno po plačilu za krivice? Proč s hrabrostnimi avstrijskimi svetinjami, proč z Judeževimi groši! V. M., Slov. plan. pešpolk.

dn Celje vam je čuden kraj. Tu vidite igrati se vojake ljudi, ki letajo po mestu brez rozete „SHS“, ker so — nemčurji; tu vidite „služiti“ Jugoslaviji čast. namesnike in štabne narednike, ker v civilu ne bi vlekli nemškutarji takih gaž, kakor jih naša država plačuje iz svojih obširnih blagaj — po nepotrebi. Tu vidite možaka brez zvezd z ostrogami in naredniškim portepejem. Mesto zvezd ima artilerijske gume. Videli bi lahko tudi pomorščaka — z ostrogami. Je res težko, ostati resen pri taki maškeradi.

dn Tihotapstvo z živino. V Zaplani nad Vrhniko tik demarkacijske črte ima posestvo dr. Th. F. nemške narodnosti. Ta mož nakupuje živino po celem vrhniškem okraju z izgovorom, da jo rabi za plemo, pa jo spravlja čez demarkacijsko črto ter jo prodaja za drag denar Italijanom. Zupanstvo na Vrhniki mu je dalo dovoljenje za nakup plemenske živine, s katerim na-

kupuje kar naprej. Dr. F. je vzel dovoljenje za nakup živine tudi za različne svoje sosedo, toda uporabljal jih je le za-se. Dasiravno je županstvu na Vrhniki dobro znano, koliko je dr. F. že spravil živino čez mejo, se ga vendar na vse načine podpira. Orožništvo na Vrhniki, ki bi moralo to zasledovati, pa nič ne vidi in ne sliši. Pozivljamo oblasti, da napravijo korake proti takemu postopanju. Doma nam primanjkuje mesa, čez mejo pa se prodajajo cele množine živine.

dn Zdravilišče v Rogaški Slatini in kopališče v Dobrni. Pri zdravilišču v Rogaški Slatini razpisano ravnateljsko mesto se je podelilo začasno sedanjemu podintendantu pri Dravski diviziji Franju Hergu. Nastavijo se tamkaj dalje: za knjigovodjo Josip Zemljič, knjigovodja in referent Zadržne zveze v Celju, za blagajnika Milan Vrtovec, mornariški komisar I. razreda v p., in za upravitelja materialij Izan Pibernik, davčni upravitelj, sedaj poveljnik zbirališča sanitetnega materialja v Ljubljani. Razpisano mesto upravitelja v Dobrni se je oddalo sedanjemu nadučitelju v Št. lju pri Velenju Alojziju Jankoviču.

dn Hrvati bi ga hoteli. Kakor pišejo „Novosti“ je bil poklican od odbora za ureditev medicinske fakultete v Ljubljani prof. dr. Boris Zarnik, da prevzame na naši univerzi, ki se v oktobru otvori, profesuro histologije. List pravi, da se je profesor Zarnik v Zagrebu pridobil toliko simpatij in naklonjenosti dijakov, da mora profsorski zbor in predvsem vlada ukreniti vse mogoče, da ga obdrže. Mi sami rabimo naše sposobne ljudi, več Zagreb!

dn Begunec iz Primorske, absolvent kmetijske šole, popolnoma vajen kmetijskega dela, se razume tudi na gospodarstvo in kletarstvo, bi rad prišel kot oskrbnik na kako posestvo. Prijave sprejema „Posredovalni urad za begunce v Ljubljani“, Dunajska cesta št. 38/1.

dn Kako dobro je v Nemški Avstriji. „Slov. gospodar“ poroča: Nekega obmejnega Slovenca je doletela smola, da so ga nemške vojaške tolpe v Ljniku aretirale in odgnale v Lonč (Deutseh-Landsberg), kjer so ga imeli 10 dni zaprtega kot ogleduha. Potem se mu je pa posrečilo uiti iz dežele „lačenbergerjev“. — Zdaj pripoveduje, kako dobro se godi ljudem tam preko. Mesa ni, ampak koljejo sestrane mrhe, če že same ne poginejo. Krompir plačujejo po 5 K 1 kg če ga dobe; fižol po 8 K 1 kg. Moke niso dobili prebivalci že nad 4 mesece nobene. Vlada grozno pomanjkanje in velikanski nered. Mož je pritrtil, kako smo srečni v Jugoslaviji. Pa se še dobe pri nas ljudje, ki niso zadovoljni. Zdaj razumemo, zakaj smrdi našim nemčurjem, da bi šli tja prek. Se jim pač boljše godi pri nas.

dn Prošnja invalida. Nahajam se v bolnici že 21 mesecev in sem sedaj v ljubljanski garnizijski bolnici soba 41, II. oddelk. Prosim usmiljene ljudi, da bi mi kdo daroval eno suknjo, ker so mi l. 1917 vojaki ukradli vse. Sem oče štirih nepreskrbljenih otrok in trajno za delo nezmožen. G. Ivan,

dn Rahel opomin. Včeraj je neki profesor v Ljubljani rohnal v šoli nad dijaki, ker so se v nedeljo udeležili demonstracij, jih zmerjal, da so surovi kričači itd. ter se maščeval nad njimi s tem, da jih je surovo izpraševal in neusmiljeno dajal slabe rede. To je že od sile! Ali misli ta profesor, da smo še vedno v policijski Avstriji, kjer ni smel dijak dati duška svojim narodnim čustvom? Če misli ta profesor, da se v svobodni Jugoslaviji ne sme protestirati zoper italijanske imperalistične nesramnosti, naj gre v Italijo med italijanske lačenbergerje. Uboga slovenska mladina, ki ima v svobodni Jugoslaviji takšne „vzgojitelje“. Če naš ta opomnin ne bo zadostoval, bomo vzeli železno metlo.

dn Vsem na levo in desno, prijateljem in nasprotnikom Jugoslavije bo zagodel „Kurent“ že jutri. Njega ne bodo ugnali in nas tudi ne. Le pridno ga čitajmo!

dn Samomor. Zagreb, 17. marca. S sublimatom se je zastrupil Ljubljčan Ivan Gorjan, trgovec v Mariboru, v nekem tukajšnjem hotelu.

dn Za jugoslovanski irreidentski sklad: G. Branko Hlavaty iz Zagreba K 20.—. Posnemajte!

Gospodarstvo.

g Pomanjkanja kvasa. Z ozirom na vest pod tem naslovom v „Jugoslaviji“ dne 5. t. m. št. 57 nam piše ravnatelj tovarne kvasa g. Cvetkovič, da dne 2. marca t. l. tovarna ni imela v zalogi niti toliko kvasa, da bi si bil g. trgovec iz Ormoža, ki se pritožuje, da ni dobil kvasa, mogel speči tudi le „en sam krofele“. Temu nasproti moramo pripomniti, da se je tozadevno urinila nam zelo neljuba tiskovna pomota. Glasom rokopisa se je omenjeni dogodek vršil dne 27. februarja in ne 2. marca t. l. Dalje piše g. Cvetkovič: Naša tovarna mora zalagati s kvasom ne samo celo slov. Štajersko, temveč po mogočnosti tudi celo Kranjsko. Prošnja gosp. trgovca za vsaj 10–20 kg kvasa je ničevna, kajti ta množina je za naš izdelek kvasa za enega odjemalca naenkrat prevelika in nemogoča. Če bi mu se bilo res toliko izdalo, bi bilo ljudstvo drugih krajev prikrajšano, kar bi mogoče bilo gosp. trgovu iz Ormoža seveda vse eno, samo da bi ga on dobil, če drugi trgovci kaj dobijo ali ne. Ni res nadalje, da sem jaz kot ravnatelj tovarne gosp. trgovcu iz Ormoža odgovoril, da je gosp. dr. Lajnsič strogo prepovedal oddajati kvas brez dovoljenja okrajnega glavarstva, temveč je resnica, če sem že z gosp. trgovcem radi kvasa govoril, da sem rekel, da se ligitmira, da je trgovec špecerij-skega blaga, in da mora od občinskega urada ali od pripadnega okrajnega glavarstva imeti potrdilo, kajti po izkušnji pridejo po kvas ljudje, ki so trgovci z šivalnimi stroji in hočejo sedaj zaradi dobička prodajati tudi kvas. Pridejo po kvas tudi peki z obrtnim listom, ki kruha dane ne pečejo a kvas vendar potrebujejo, za katere svrhe mi je neznano. Končno pripomnim, da sem v tej zadevi koncem meseca svečana t. l. z gospodom dr. Lajnsičem imel posvetovanje, kako bi se uredilo, da dobi vsak človek kvas in kako bi se moglo doseči, da se ubogemu prebivalstvu ne prodaja od nekaterih netrگوvcov kvas, katerega so si z obrtnim listom ali drugimi uradnimi potrdili pridobili, in ga po K 60.— do K 120.— za kilogram prodajali. Gospod Cvetkovič prosi tudi dotičnega gospoda trgovca, da mu naznam potom „Jugoslavije“ svoj naslov.

g Zakaj ni petroleja? Pred vojno smo rabili skoro izključno galitski petrolej. Danes galitskega petroleja ne moremo dobiti, ker brez ozira na to, da so v Galiciji sami še zelo neurejene razmere, na prevoz skozi Ogrsko ali Nemško Avstrijo ni misliti. Ko bi bili Italijani pošteni sosed, bi mogli dobivati preko Trsta ali Reke ameriški petrolej. Toda tako nam za sedaj tudi na to ni misliti. Ostane nam torej rumunski petrolej. Tu ni nikake ovire, da bi mogli dobiti petroleja, kolikor ga rabimo. Petrolej bi mogel priti po vlačilcih po Donavi do Zemuna in od tam bi se potem razposlal z železnico v razne kraje naše države. Nekoliko dobre volje, pa bi se dalo vse to urediti. Raj odnošaji z Rumunijo menda niso tako napeti, da bi se tega vprašanja ne dalo rešiti.

g Boljševiška razdelitev zemljišč. Neki varaždinski kanonik je prejel od kmetov varaždinske okolice pismo, v katerem ga pozivljajo, da takoj obdela svoja zemljišča. Potem pravijo kmetje: „Vi ne boste obdelali teh zemljišč, ker ne boste dobili delavcev, ki bi jih vam obdelali. Ker torej zemljišč ne boste obdelali, jih bomo razdelili mi med seboj in obdelali!“

g Svobodna trgovina in židje. Od kar je uvedena svobodna trgovina, so vsi vlaki na Hrvaškem prenapolnjeni iz židovskimi trgovci iz Madžar-

ske in Nemške Avstrije, ki bi hoteli izkoristiti ugodno konjunkturo. Ti spekulantli dvigajo cene živil do neverjetnih višin in moramo se vprašati, če ni nikakega vodstva, da se stori konec pogubnemu potu teh nadležnih tujcev.

Izdajstvo ljubljanske odvetniške zbornice.

Poročali smo že po mariborski „Straži“, da je ljubljanska odvetniška zbornica delegirala kot zastopnika pri zbiranju porotnikov v Mariboru nemškega odvetnika dr. Faleschinija. Po zaslugi tega moža je tudi prišla med porotnike skoro polovica naših narodnih nasprotnikov.

Tako postopanje ljubljanske odvetniške zbornice je čisto navadno izdajstvo in slovenska javnost sme opravilčno zahtevati, da se oni, ki je to nezaslišano izdajstvo zagrešil, pokliče na odgovor.

Žalostno je, da se najdejo v Ljubljani celo med odvetniki taki „zavedni“ Slovenci. Potem se seveda tudi marsičemu drugemu ne smemo čuditi!

Društvene vesti.

dr Slovensko lovsko društvo ima svoj redni občni zbor 19. marca, ob 2. popoldne, na verandi hotela Union v Ljubljani. Člani naj se polnoštevilno udeležijo zborovanja, ker se bo razpravljalo o važnih stvareh.

dr Društvo zasebnih uradnikov in uradni opozarja člane in članice, ki so vpisani v srbohrvatski tečaj, da se je pričelo s trgovsko korespondenco v cirilici, zato se prosijo, da pouk redno obiskujejo.

dr O moderni higijenični kosmetiki predava g. dr. Ivan Pintar v četrtek, 20. marca, ob 8. uri zvečer, v veliki dvorani Mestnega doma. Vstopnina 1 krono.

dr Naša ribarska vprašanja. V listih se opaža nekako zanimanje za ribiške okraje, komu in za koliko kron so se predzakupnikom oddali (vsak zakupnik je v listi ribiškega društva). Prav je to, ako ima kdo veselje in dobro voljo to društvo voditi ter staro birokratsko šaro z železno metlo pomesti. Sedaj smo v mladi državi, kar je bilo, je minulo, a sedaj je čas vse nedostatke odpraviti potom intenzivnega delovanja. Kakor delajo vsa druga društva, tako je želeli, da se tudi enkrat interesentje dogovorimo, kako rešimo ta zavoženi voz. Vsa društva so delovala pred vojno, imela so shode, poučna predavanja, občne zборе itd., le ribiško društvo niti ene seje (mogoče pri zaprtih vratih), ali kaj podobnega, tako da je naš trg danes prava ničla. Če bo šlo tako naprej, je škoda, da bi dež. vlada še kaj denarno prispevala, ali da bi se še naprej plačevalo od revirjev po 30 odstotkov takse letno ribarskemu društvu.

Narodno gledališče.

Dramsko gledališče.

V torek, 18. marca, ostane gledališče zaprto.

V sredo, 19. marca, ob pol 3. pop. „Tugomer“. Zvečer ob pol 8. uri „Revolucijska svatba“, izven abonementa.

V četrtek, 20. marca, ob pol 8. zvečer „Strahovi“, za abonement B.

Operno gledališče.

V torek, 18. marca, ob pol 8. zvečer, „Slovačka princeska“, izven abonementa.

V sredo, 19. marca, ob pol 8. uri zvečer, „Manon“, za abonement A.

Pozor p. n. abonenti! Pisarna Narod. gledališča opozarja še enkrat vse p. n. abonente, ki so vplačali le polletni abonement, a nameravajo tudi za drugo polovico sezije obdržati svoje seže, da se takoj zgleda v pisarni (soba št. 6), ker se sicer nanje ne more več ozirati in se sedeži dajo v prodajo.

Slovačka princeska. Prva slovaška opereta v tej sezoni. Nekateri so proti operetam sploh, pa naj bodo slovanske ali pa neslovanske. O stvari se da govoriti: upamo pa, da so v soboto bili mnenja, da ima tudi dobra opereta svojo opravičenost. V Pragi je imela „S. princes.“ sijajen uspeh, dajala se je vsak teden po večkrat v Vinogradskem gledališču. Slovenski prevod je prvi. Izbera v slov. opereti ni velika, zato mislimo, da smo še nekaj najboljšega, kar imamo na tem polju. Predstava sama je lepo uspela, pri čemer ima glavno zaslugo dobra režija; zbor je svojo vlogo dobro rešil in posamezni igralci so se potrudili, da bi se kar najbolje izkazali. Žal, da niso bile vse uloge prav zasedene. Pri vseh dobrih možnostih g. Debevca bi bil menda edini Danilo zmogel prav podati grofa Rostro; poleg tega

bi bilo treba dati mažarskemu veljaku pravo masko. Rihtar bi moral znati dobrn svoj domači jezik, tako bi prišli tudi dovtipi bolj do veljave. Izborjen je gosp. Povh-Peček. Jako dober princ (g. Kovač) in Kuba. Med damami so se vse tri glavne igralke izkazale v petju in igri. Gdčna. Danilova je bila izborna teta Šmatlačka, balet lep in živ. Scenerija lepa, kostumi premo pestri. Sicer pa je bil prav lep večer na splošno zadovoljnost.

— a —

Zadnje vesti.

Kompromis z Italijo izključen.

Belgrad, 17. marca. (Izv. por.) Presbiri razglasa: Švicarske vesti o rešitvi mejnega spora z Italijo še doslej niso potrjene od nobene uradne ali poluradne strani. Posebno neverjeten je oni pasus, ki trdi, da bi bili naši zastopniki pripravljeni za kompromis, ker je izključeno, da bi mogli skleniti kak kompromis, s katerim bi bile prizadele tako občutne krivice.

Jadranski problem.

Haag, 17. marca. „Nieuwe Rotterdamse Courant“ poroča iz Pariza: Sedaj se morata rešiti samo še dve vprašanji: problem Jadranskega morja in turški problem. Spomenica, ki vsebuje italijanske teritorialne zahteve, je napravila na Quai d'Orsay zelo dober vtis, čeprav se morajo poravnati še nekatera nesporazumjenja. Povdarja se, da imenuje spomenica posebno Gorico, Trst in Reko. Iz tega sklepajo, da želi Italija glede Dalmacije sporazum z Jugoslavijo.

Sporazum med Jugoslavijo in Italijo.

Belgrad, 17. marca. (Izv. por.) Danes pred sejo in med odmorom so razpravljali v poslanskih krogih o sporazumu med Italijo in Jugoslavijo. Poročajo na mirovni konferenci smatrajo poslanci za zelo resen, istotako vladni krogi. Mnogi poslanci zahtevajo, da se ukrenejo odločilni koraki, da Narodno predstavništvo predloži poročilo o položaju na mirovni konferenci in o naših zahtevah.

Manifestacije.

Zagreb, 17. marca. (Izv. por.) Iz vseh pokrajin Jugoslavije prihajajo poročila o ogorčenju, ki je vzklopelo med prebivalstvom vsled vesti, da stojimo tik pred izgubo svojih najlepših in najvažnejših jugoslovanskih pokrajin. V Karlovcu, Sisku, Varaždinu in drugod so bile velike, spontane protitalijanske demonstracije. V Splitu je mednarodna admiralska komisija znatno ojačila posadko in straže, ker se tudi tam pojavlja vedno ostrejša protitalijanska razpoloženja.

Dr. Hinković se je vrnil.

Zagreb, 17. marca. (Izv. por.) Včeraj se je vrnil po večletni odsotnosti v Zagreb znani poslanec dr. H. Hinković. Zadnje dobo se je mudil v Ameriki, kjer je vršil in vodil jugoslovansko propagando med ameriškimi Jugoslavi. Dr. Hinković je stal neustrašeno v opoziciji proti koruptnemu mažarskemu režimu in je moral vsled političnih preganjanj pobegniti v inozemstvo.

Narodno predstavništvo.

Belgrad, 17. marca. (Izv. por.) Današnja seja Narodnega predstavništva je izvolila posamezne odseke in adresni odbor, da sestavi odgovor na prestolni govor, nakar je bila seja zaključena. Adresni odbor se je takoj konstituiral. Prihodnja seja jutri. Narodno predstavništvo hili s sejami, da čim prej zaključi adresno debato, nakar sledi debata o nekih važnih vprašanjih mednarodnega značaja.

Verifikacija mandatov Narodnega predstavništva.

Belgrad, 17. marca. (Izv. por.) Narodno predstavništvo je doslej anuliralo tri mandate iz Vojvodine, spornih je še 14 in sicer 12 iz Bosne in

dva črnogorska. Pri bosenskih delegatih gre pred vsem za spor Hrvatske zajednice in jugoslovanske muslimanske organizacije, ki ne priznavate volitev, izvršenih o priliki skupščine JDS v Sarajevu.

Adresno vprašanje.

Belgrad, 17. marca. (Izv. por.) Izgleda, da so vse stranke sporazumne v adresnem vprašanju, razun Narodnega kluba, ki zahteva, da se v adresu uvrsti suverenost ustavotvorne skupščine in proporcionalno pravo glasovanja. Narodni klub išče zaslonbe pri kaki drugi politični grupi, obrnil se je zato na načelnika Jugoslovanskega kluba, dr. A. Korošca; odgovor je bil negativen, vsled česar smatrajo, da je Narodni klub povsem osamljen.

Starčevićanci v opoziciji?

Belgrad, 17. marca. (Izv. por.) V političnih krogih zatrjujejo, da Starčevićanci ne pošljejo mesto odstopenjšega ministra dr. Petričić-a novega zastopnika v kabinet, vsaj toliko časa ne, dokler ni sestavljena adresa kot odgovor na prestolni govor. Ker pa adresa najbrže ne bo mogla zadovoljiti vseh Starčevićanskih zahtev, je treba računati s tem, da ostane Starčevićeva stranka brez zastopnika v vladi, vsled tega seveda preidejo v opozicijo. Samnasebi ne bi bil ta korak ravno posebne važnosti, pomembna postane ta korak šele, če pomislimo, da je s tem razbit princip koalicijske vlade in da postane vlada samo zastopnica parlamentarne večine, če pride enkrat do tega, je možno, da izvajajo slične posledice tudi druge politične stranke, zlasti srbijanske, vendar pa kriza ne pride do te točke, predno ne pridejo na razpravo važna notranja politična vprašanja.

Zakaj zaveznički ne priznajo kraljestva SHS?

LDU Dunaj, 17. marca. (ČTU) „Neue Freie Presse“ poroča: V zadnjih pogajanjih je izjavil Pichon glede kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki ga zaveznički še niso priznali, da je bila ta država ustanovljena šele po premirju. Zaradi tega je priznanje te države stvar mirovne konference.

Wilson in Orlando.

Curih, 17. marca. Iz Pariza javljajo: Wilson je danes posetil v hotelu Orlando, da mu vrne poset. Ena uro je z njim konferiral. Smatrajo, da sta govorila o italijansko-jugoslovanskem sporu.

Lloyd George! — popolnoma nezadostno v geografiji.

New York, 17. marca. „New York Herald“ poroča iz Pariza: Zatrjujejo, da Lloyd George v evropski geografiji ni posebno podkovan. Ko je prišlo na dnevi red vprašanje določitve romunske meje, je vprašal Lloyd George: „Prosim Vas, pokažite mi, kje je pravzaprav Banat in kje je Temesvar?“

Aprovizacija.

a Krompir za IV. okraj dobe stranke pri Mühleisnu na Dunajski cesti, v četrtek, dne 20. marca dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 150, od 9. do 10. št. 151 do 300, od 10. do 11. št. 301 do 450, od 2. do 3. št. 451 do 600, od 3. do 4. št. 601 do 750, od 4. do 5. št. 751 do 900. V petek, 21. marca dopoldne 8. do 9. št. 901 do 1050, od 9. do 10. št. 1051 do 1200, od 10. do 11. št. 1201 do 1350, od 2. do 3. št. 1351 do 1500, od 3. do 4. št. 1501 do 1650, od 4. do 5. št. 1651 do konca. — Stranka dobi na vsako osebo pet kilogramov krompirja, po 80 vin kilogram.

a Kislo zelje za V., VI., VII., VIII. in XI. okraj dobe stranke pri Jakopiču na Mirju. Stranka dobi na osebo dva kilograma, od eno krono za kilogram. — V četrtek, dne 20. marca: dopoldne, za V. okraj, od 8. do 9. št. 1 do 500, od 9. do 10. št. 501 do 1000, od 10. do 11. št. 1001 do konca. Za stranke VI. okraja, dopoldne od 2. do 3. št. 1 do 400, od 3. do 4. št. 401 do 800, od 4. do 5. št. 801 do konca. — V petek, 21. marca: za VII. okraj, dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 350, od 9. do 10. št. 351 do 700, od 10. do 11. št. 701 do konca. Popoldne: za VIII. od 2. do pol 4., za IX. okraj od 4. do 5.

izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Naročajte in razširjajte „Jugoslavijo“!

Službe:

Kontoristinja z dveletno prakso želi mesta v kaki pisarni. Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe pod „Kontoristinja“ na upravo lista. 35 3-1

Več čevljarskih pomočnikov se takoj sprejme. Za hrano in stanovanje preskrbi eno. Lesjak Anton, čevljarski mojster, Kndija 38 — Novo mesto. 3-1

Proda se:

Sadjevec, vino in kislo vodo razpošilja A. Oset, p. Guštanj. 697

Ponudim: Fino vermut-vino, slivovko, Kranjski brinjevec, rum. Specialitete: Kranjski pelinkovec-likier in fini Borkan-likier. Viljem Spitzer, Ljubljana, Kolizej. 5-1

Proda se: godala za popolni orkester, 1 viola, 1 čelo, 1 kontrabas, 2 C klarine, 1 flauta, 1 citre (pol Eligi) z rezonančno mizico, 1 akordion (kromatične harmonike) fino domače ročno delo. Kje pove upravo tega lista. 25

Dobra naložitev denarja! Proda se (priljubna) trgovska hiša v zelo prometnem kraju v Ljubljani. Prevzeti bi moral kupec to hišo po preteku enega leta. Ozira se samo na resne reflektante. Naslov pove upravnistvo. 30 3-1

Na debele! Na drobno! Mehke ovratnike za ženske ter otroke različne kakovosti priporoča tvrdka Oswald Dobeč, Ljubljana, Martinova cesta 15. 31 5-1

Prazne balone po 25—60 litrov ter razne steklenice od 1/2—1 1/2 litra ima za oddati Oswald Dobeč, Ljubljana, Martinova cesta št. 15. 32 5-1

Večja množina lepe čebule je na prodaj pri Kogovniku, Novi Udmat 13, Moste. 36 2-1

Oddam večjo množino sukanca (cvirna) po 200 in 400 jardov, bel in črn najboljše znamke. — Dobi se tudi 400 kilogramov boljše koruze. 45

Kupi se:

Ročni voziček na dve kolesi, se kupi. — Ponudbe na upravnistvo.

Vinske sode 50—500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravnistvo pod „Vinski sodi“.

Lisičje kože se takoj kupijo. — Ponudbe pod „Kože“ na 1. jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabr. 5. 47

Mobilija za spalno sobo se kupijo po zmerni ceni. Ponudbe na upravnistvo pod „Spalna soba“.

Razno:

Frank oziroma stričkov (Enrilo) cikorko zamenjam za moko ali jajca. Oswald Dobeč, Ljubljana, Martinova cesta 15. 33 5-1

Podplate dam za špeh. Ponudbe na upravnistvo Jugoslavije pod šifro „T. S.“. 43 3-1

Kdor hoče imeti dobro in po ceni porinese v urarsko delavnico Ivan Žagar, Poljanska cesta št. 3, pritličje, na dvorišču, levo; sprejemajo se vseh vrst ure, kakor žepne, stenske, budilke itd. ter zagotavljam, da bodem postregel točno, solidno in po zmerni ceni. 39 2-1

Zentna ponudba! Gospodična iz boljše hiše, prikupljive zunanosti, neomadeževane preteklosti, 25 let stara, vajena vsakega domačega dela, z 11.000 K gotovine se želi seznaniti tem potom z gospodom, najraje z državnim uradnikom. Tudi vdovec brez otrok ni izključen. Ponudbe naj se pošiljajo, če le mogoče s sliko na upravnistvo pod „Vijolica“. 27 5-1

Pouka v strojepisju, stenografiji in slovenskem in nemškem jeziku želi mlada gospodična iz boljše hiše. Cenjene ponudbe pod šifro „Dober pouk“ poštno ležeče Kresnice, Kranjsko. 41 2-1

Dotična družba, ki je bila v nedeljo popoldne v kuhinji v Kavarni Krapš, se prosi, da stvari, ki jih je eden od družbe vzel, povrne, sicer sledi ovadba, ker so imena znana. 46

Nežigosen denar (neštempljan) zamenja vsako množino vsaki dan od 1.—2. ure popoldne M. Japel v Mostah št. 81. 41 2-1

Na Legatovem zasebnem učilišču v Mariboru se prične s 1. aprila 1919 novi tečaj za slovensko in nemško stenografijo, slovenski in nemški strojepis, pravopis, slovensko in nemško trgovsko pismo, računstvo v zvezi z navadnim knjigovodstvom, lepomis, slovenski in nemški jezik. — Prospekti brezplačno. 766 7-1

Legatovo zasebno učilišče v Mariboru, Veitinska ul. 17/1.

Išče se lokal, srednje velik,

na prometnem kraju v Ljubljani.

Prevzame se eventuelno tudi z opravo in blagom vred.

Ponudbe pod „LOKAL“ na upravnistvo.

Udeležim se s 50.000 do 100.000 K

kot tiha ali sodelujoča družabnica pri kakem podjetju, najraje v konfekciji ali modni trgovini, eventuelno tudi v kinu. — Ponudbe pod „Družabnica“ na upravnistvo.

V skladišču Balkan

na Dunajski cesti 33

se bo prodajalo

v četrtek, dne 20. t. m. ob

9. uri dopoldne

potom javne dražbe

raznovrstno pohištvo.

VOZ

dobro ohranjen, močan, s popolnoma novo diro okovano proda po primerni ceni tvrdka A. Kušlan, Karlovska cesta 15. 761

Išče se

kontoristinja

z večletno prakso ter večša vseh pisarniških poslov, predvsem strojepisja, slovenske in nemške stenografije in ki obvlada poleg slovenskega in nemškega jezika vsaj nekoliko francosko ali pa laško. — Dopisi pod „Impex“ na upravnistvo tega lista. 795

„Narodna knjižnica“.

Snopič 1 in 2.

Valentina Vodnika

izbrani spisi.

Cena 3 kron.

Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Proslavimo spomin Valentina

Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

Zbirko zanimivih povesti
in novel z Gorenjskega
obsega knjiga:

„Šopek Samotarke.“

Spisala znana povsod priljubljena
ljubljanska pesnica in pisateljica
Manica Komanova.

Založila in izdala

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Cena vezani knjigi K 4-60, broširani K 3-20.

Proda se: enovprežna kočija

najnovejše vrste.

Cena se poizve na naslov
Franc Perger, gostilničar
Levc pri Celju. 772 3-1

Kupujem suhe gobe in dobre vreče

Prodajam kremo za čevlje

v kovinastih dozah, pol doze K 15—, cela
doza K 28— za tucat, čevlje z lesenimi in
usnjatimi podplati, tržne torbice itd. Dalje
izvrstno letošnje in lansko vino in razno
domače žganje. 411 5

M. RANT, Kranj.

Prva Jugoslovanska tovarna

PALIC

v Sunji - Hrvatsko

priporoča vse vrste lepo izdelanih, finih in
cenih sprehajalnih palic na drobno in debelo,
po najnižjih dnevnih cenah. Vzorci pošilja po
povzetju.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri člo-
veku in živini mazilo zoper srbečico.
Brez duha in ne maže perila. 1 lonček
za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K pošt-
nine prosto. — Prodaja in razpošilja
lekarna Trnčeczy v Ljubljani.
zraven rotovža. 680

: Propagandna brošura :
za mirovno konferenco!

Dr. Bogumil Vošnjak:

Poglavje o stari slovenski demokraciji

Z epilogom dr. N. Županića. — Iz angleščine preložil ing. V. Zupanc.

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Cena 2 kroni. Dobiva se v vseh knjigarnah kakor tudi v upravnistvu „Jugoslavije“. Cena 2 kroni.

Dr. Vošnjak, ki je živel ves čas vojske v inozemstvu, je informiral s tem spisom
entento o našem koroškem vprašanju in pokazal, da smo bili Slovenci že od
nekdaj demokratičen narod, ki si je sam volil svoje kneze. — Brošuro raz-
širjajte med ljudstvo, v vsako slovensko družino, v vsako slovensko hišo. Šole,
društva i. dr., ki naroče več izvodov, dobe na vsakih 10 izvodov po 1 izvod brezplačno.
Koroška je bila naša že od nekdanj in mora biti tudi v bodoče!

: Propagandna brošura :
za mirovno konferenco!

Živo apno, portland-
cement, zidno in strešno

opeko (vse v ce-
lih vagonih)

— fini mizarski lim —

(od 100 kg višje) ponuja 770 1

Valentin Urbančič, Ljubljana
Bleiweisova cesta 18 (nasproti liceju).

NAJSOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA
POSTREŽBA! ELEKTRIČNI OBRAČ.
DIREKTNI UVOZ PROBKOVINE
iz ŠPANIJE in PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

Naročajte „Kurenta“

ki je edini slovenski in brez dvoma
najboljši jugoslovanski satirično-
humoristični list. Prinaša humoreske
naših najboljših pisateljev ter je
bogato opremljen z risbami in kari-
katurami prvovrstnih slovenskih
umetnikov. „Kurent“ izhaja dvakrat
na mesec ter stane

za celo leto 24 K, za pol leta 12 K,
za četrt leta 6 K.

Naroča se v upravnistvu „Kurenta“,
v Ljubljani, Marijin trg števil. 8.

Drva

trda in mehka metrska, drobno klana, kolobarji,
treske oddaja po primernih cenah na drobno in
debelo tvrdka 769 3-1

F. & A. UHER, Ljubljana,

Šelenburgova ul. 4.

: Mesarske tehtnice :

lastnega izdelka ima v zalogi tvrdka

Karol Usar, Maribor n. D.

Grajska ulica števil. 28.

:: Tovarna vsakovrstnih tehtnic. ::

Cene zmerne. — Popravila točno in ceno. 594

Prodajalno čevljev

v Celju v hiši „Narodnega doma“

je otvorila

mirenska „Čevljarska
zadruga“, t.č. Mozirje

Čevlji iz pravega usnja v vseh vrstah od
težkih delavskih do elegantnih. Trpežno roč-
no delo. 737 Oglejte si osebno!

Čevlji tovarne

Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro, boks in lakovega usnja z
usnjatimi podplati se dobe po dnevnih cenah.

Trpežni zimski iz fine teletine z gumijastimi
podplati po 159 14

K 85— za moške, K 73— za ženske.

Vzalogi Ljubljana Breg.

Zavod za reklamo in snaženje
Al. Matelič
Ljubljana, Kongresni trg št. 3/1.

Kupujeva:

gozdove (jelove, smrekove, bukove, hrastove),
zrele za posekanje toda samo v večjih komplek-
sah, ki niso preveč oddaljeni od železnice, i. s.
cele drvene množine ali pa po kubičnem metru

in

gotov rezan les (jelov, smrekov, tisov itd.) v raz-
nih veličinah, ravno tako tudi tesan les za stavbe.

Natačne, podrobne in obširno popisane ponudbe z navedbo cen prosimo na:

Braća Janeković, trgovina z drvi, Zagreb,
Kukovičeva ulica števil. 3.